

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
INTEGRACYJNEJ
SPOŁECZNEJ SZKOŁY
PODSTAWOWEJ NR 18
W MILANÓWKU**

2017/2018

WSTĘP

Jedną z cech współczesnego świata jest rosnąca liczba zachowań problemowych wśród dzieci i młodzieży. Pojawiają się coraz to nowe zagrożenia dla ich prawidłowego rozwoju. Wychowanie jest jednym z głównych obszarów pracy szkoły. Wydaje się oczywistym, że

w dzisiejszych czasach z działalnością wychowawczą szkoły muszą być powiązane działania z zakresu profilaktyki.

Profilaktyka definiowana jest jako różnorodne oddziaływania, których celem jest zapobieganie chorobom i zaburzeniom zachowania, a także ich skutkom.

Program profilaktyczno-wychowawczy został dostosowany do nowych przepisów (Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej dla szkół podstawowych).

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Proponowany program oparty jest na koncepcji wspierania rozwoju pełnego zdrowia. Zawarte w nim treści i działania dotyczą: promocji zdrowego stylu życia, rozwijania umiejętności organizowania czasu wolnego, odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych, rozwoju najważniejszych umiejętności społecznych (porozumiewania się, rozwiązywania problemów i konfliktów). W programie uwzględnione są również działania skierowane przeciwko narastającym zagrożeniom współczesności: agresji i przemocy, uzależnieniom od alkoholu, papierosów, narkotyków.

Misją naszej szkoły jest:

- wykształcenie dzieci i młodzieży przygotowujące do kolejnego etapu edukacyjnego
- pomoc rodzicom w procesie wychowawczym wobec innych dzieci
- przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego, wartościowego życia społecznego poprzez kształtowanie odpowiednich postaw i wartości

Założenia programu będą realizowane przez systematyczne działania zmierzające do wzmocnienia więzi dzieci z rodzicami, poprzez pomoc udzielaną rodzicom i bezpośrednie oddziaływania na uczniów zarówno w procesie dydaktycznym jak i wychowawczym.

Opracowany program jest spójny z:

- Zasadami Wewnątrzszkolnego Oceniania
- Szkolnym Zestawem Programów
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest przeznaczony do realizacji na zajęciach dydaktyczno-wychowawczych.

1. IDENTYFIKACJA PROBLEMU I DIAGNOZA ŚRODOWISKA.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego oraz kontaktów z rodzicami i nauczycielami, zauważa się, iż występują następujące problemy:

- przemocy i agresji,
- braku umiejętności rozwiązywania konfliktów metodami społecznie akceptowanymi,
- braku dyscypliny.

Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzona przy pomocy:

- obserwacji środowiska szkolnego,
- analizy dokumentów tzw. zapisu uwag w dziennikach lekcyjnych,
- rozmów z wychowawcami i rodzicami,

potwierdziła wstępnie założone obszary zagrożeń występujących w naszej szkole. Obok problemów zdiagnozowanych w szkole należy również uwzględnić zagrożenia wynikające z istotnych zjawisk społecznych współczesnego świata (nadużywanie alkoholu, stosowanie narkotyków, palenie papierosów).

2. CELE PROGRAMU

Celem programu jest:

- ukazanie sposobów konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów,
- uczenie rozumienia własnych pozytywnych i negatywnych emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- uczenie rozpoznawania oznak stresu i sposobów radzenia sobie z nim,
- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- fachowa pomoc uczniom z problemami,
- uczenie zachowań asertywnych,
- ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole,
- wspomaganie rozwoju talentów, pasji i zainteresowań,
- nauka samoakceptacji i poznawania siebie,
- zachęcanie do współdziałania w grupie i uwrażliwiania na potrzeby innych ludzi.
- zapoznanie dzieci z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu, telefonu i innych urządzeń nowoczesnej technologii.
- nauka dokonywania odpowiedzialnych wyborów
- kształtowanie postaw patriotycznych
- pielęgnowanie wartości rodzinnych

3. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Szkoła podejmuje współpracę z instytucjami, które mogą służyć pomocą w zakresie realizacji programu profilaktycznego. Są to:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanówku.
- Milanowskie Centrum Kultury
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Straż Miejska
- Policja

- Straż Pożarna
- Placówki służby zdrowia
- Ośrodki terapeutyczne
- Współpraca z Niepubliczną Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną

Szkoła organizuje systematyczne zajęcia z zakresu profilaktyki i wychowania w ramach godzin wychowawczych, zajęć nauczania zintegrowanego, ścieżek edukacyjnych, przyrody i innych przedmiotów. Organizowane są również szkolenia dla nauczycieli i rodziców.

4. TREŚCI PROGRAMOWE:

5.1 ZDROWY STYL ŻYCIA GRUPY KLAS „0”- III.

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Higiena osobista i higiena otoczenia.	Realizacja zajęć dydaktyczno-wychowawczych; zorganizowanie kąpki czystości, konkursy	wychowawcy	cały rok
2.	Miły uśmiech każdy ma, kto o ząbki dba.	Pogadanka, gazetka	wychowawcy	cały rok, wg potrzeb
3.	Zdrowo się odżywiamy.	Pogadanka	wychowawcy	cały rok
4.	„Piramida zdrowia”.	Wykonanie plakatów przez poszczególne klasy	wychowawcy	zgodnie z planem wychowawcy
5.	Organizowanie wycieczek krajoznawczo-turystycznych.	Wycieczki, rajdy	wychowawcy	cały rok
6.	Organizacja czasu wolnego.	Wycieczki, „zielone szkoły”, spotkania integracyjne, koła zainteresowań	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele kół zainteresowań	cały rok, wg potrzeb
7.	Przeciwdziałanie wadom postawy.	Zajęcia korektywy, badania przesiewowe, przekazywanie informacji rodzicom	nauczyciel korektywy i wf pielęgniarka szkolna,	październik
8.	Dbajmy o poprawną wymowę.	Zajęcia logopedyczne, badania przesiewowe	logopedzi	cały rok

5.2 ZDROWY STYL ŻYCIA KLASY IV-VIII

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Higiena osobista i higiena otoczenia. Higiena jamy ustnej.	lekcje wychowawcze, pogadanka, film	nauczyciele	Wrzesień, cały rok
2.	Higiena okresu dojrzewania.	lekcje wychowawcze, przyrody, lekcje wychowania do życia w rodzinie	wychowawcy, nauczyciel przyrody, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	cały rok
3.	Zasady prawidłowego żywienia, skutki niewłaściwego żywienia. Higiena przygotowania i spożywania posiłków.	Gazetki, pogadanka (nadwaga, otyłość, anoreksja, bulimia)	wychowawcy, nauczyciele, psycholog	cały rok
4.	Wpływ ruchu na zdrowie człowieka- wady postawy.	Pogadanka, zawody sportowe, zajęcia gimnastyki korekcyjnej	nauczyciel wychowania fizycznego, fizjoterapeuta	zgodnie z planem pracy szkoły
5.	Jak i kiedy korzystać z gier komputerowych i TV.	Pogadanka, zajęcia informatyki	światlica szkolna, informatyk	cały rok
6.	Przeciwdziałanie wadom postawy	Zajęcia sportowe, lekcje wychowania fizycznego, basen, korektywa, SKS	nauczyciele wychowania fizycznego, fizjoterapeuta	cały rok
7.	Dbamy o poprawność wymowy	Zajęcia logopedyczne	logopedzi	cały rok

5.3 ŻYJEMY BEZPIECZNIE KLASY 0-III

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Bezpieczna droga do szkoły, bezpiecznie poruszam się po ulicy	Pogadanka z wychowawcą, policjantem,	wychowawca	Wrzesień

		gazetka klasowa		
2.	Poznajemy kodeks „Bezpieczna przerwa”.	Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego spędzania czasu podczas przerw	wychowawca	Wrzesień
3.	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły.	Ćwiczenia edukacyjne	wychowawca	Wrzesień
4.	Poznajemy regulamin „Bezpieczny plac zabaw” i „Bezpieczna świetlica”	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej	wychowawcy klas i świetlicy	Wrzesień
5.	Zapoznanie się z „Kodeksem ruchu szkolnego”	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej	wychowawcy klas	Wrzesień
6.	Znamy najważniejsze numery telefonów: policja, pogotowie, straż.	Wykonanie karty numerów telefonów alarmowych	wychowawcy	październik
7.	Ustalamy zasady i reguły, które muszą panować w każdej klasie. Określenie roli norm i zasad w życiu codziennym.	Każda klasa wypracowuje swoje zasady i reguły	wychowawca	Wrzesień
8.	Kto to jest „Obcy”?- uświadomienie, że miła osoba może być niebezpieczna, sytuacje i zagrożenia ze strony nieznanym, sposoby zachowania się w takich sytuacjach.	Pogadanka	wychowawca, policjant	październik
9.	Dbamy o własne bezpieczeństwo przy obsłudze sprzętu pod napięciem elektrycznym w szkole i w domu - ustalenie bezpiecznych zachowań.	Instruktaż obsługi, praktyczne ćwiczenia pod opieką wychowawcy.	wychowawca, rodzice	cały rok
10.	Niebezpieczeństwa jakie mogą pojawić się podczas zabaw poza szkołą- przewidywanie skutków swoich działań, promowanie pomysłów na bezpieczne spędzanie czasu wolnego w różnych porach roku (ferie, wakacje)	Pogadanka, burza mózgów, film	wychowawca	styczeń, kwiecień
11.	Uczymy się udzielać pierwszej pomocy.	Pokaz, demonstracja, szkolenie	wychowawcy i instruktor	cały rok

5.4 ŻYJEMY BEZPIECZNIE KLASY IV-VIII

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin realizacji
1.	Poznajemy zasady bezpiecznego poruszania się pieszego i rowerzysty.	Pogadanka, plansza znaków drogowych, spotkanie z policjantem, egzamin na kartę rowerową	wychowawcy, nauczyciel techniki	zgodnie z planem pracy
2.	Pierwsza pomoc	Szkolenie, pokaz, demonstracja	wychowawcy, instruktor	cały rok
3.	Znamy najważniejsze numery alarmowe: policja, straż, pogotowie, 112	Pogadanka, wykonanie prac plastycznych	wychowawcy, nauczyciele techniki i plastyki	Listopad
4.	Zapoznanie się ze szkolnym kodeksem ruchu	Pogadanki na godzinach wychowawczych	wychowawcy klas	Wrzesień
5.	Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły.	Ćwiczenia ewakuacyjne	wychowawcy	październik
6.	Organizujemy bezpieczne zabawy i gry w różnych porach roku.	Wybór właściwych zabaw, organizowanie gier na zajęciach rekreacyjno-sportowych	wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy świetlicy	cały rok
7.	Zapoznanie się z kodeksem „Bezpieczna przerwa”	Pogadanki na godzinach wychowawczych i świetlicy	wychowawcy klas i świetlicy	cały rok

5.5 POROZUMIEWANIE SIĘ Z LUDŹMI KLASY „0”-III

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Reguły w klasie. Jak porozumiewać się ze sobą?	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy	Wrzesień
2.	Jesteśmy klasą- integracja zespołu klasowego.	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy	cały rok

3.	Moje miejsce w klasie.	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze,	wychowawcy	Listopad
4.	Uczucia budujące klasę.	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy	według potrzeb
5.	Czy potrafię prawidłowo komunikować się z innymi?	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy	Grudzień
6.	Czy potrafię uważnie słuchać?	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy	według potrzeb
7.	Integracja z rodzicami.	Klasowe imprezy integracyjne np. Andrzejkki, Wigilia, Dzień Matki, festyny	wychowawcy, rodzice, nauczyciele	cały rok
8.	Na czym polega tolerancja ?	Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze	wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok

5.6 POROZUMIEWANIE SIĘ Z LUDŹMI KLASY IV-VIII

L.p.	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Uczymy się porozumiewać ze sobą.	Realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”	wychowawcy	Wrzesień
2.	Integracja zespołu klasowego.	Realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”	wychowawcy	cały rok
3.	Moje miejsce w klasie.	Realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”. Konkurs plastyczny	wychowawcy	cały rok
4.	Uczucia budujące klasę.	Realizacja scenariuszy	wychowawcy	według potrzeb

		lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”		
5.	Czy potrafię prawidłowo komunikować się z innymi?	Realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”.	wychowawcy	cały rok
6.	Czy potrafię uważnie słuchać?	Realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych z „Banku pomysłów”	wychowawcy	według potrzeb
7.	Integracja z rodzicami.	Klasowe imprezy integracyjne np. Andrzejki, Wigilia, Dzień Matki, festyny	wychowawcy, rodzice, nauczyciele	cały rok
8.	Na czym polega tolerancja i integracja ?	Zajęcia z psychologiem , pogadanki	wychowawcy, psycholog, nauczyciele, rodzice	cały rok

5.7 PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY. KONSTRUKTYWNE ROZWIĄZANIE PROBLEMÓW I KONFLIKTÓW KLASA 0 –III

L.p.	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Co to jest konflikt? - Najczęstsze przyczyny konfliktu. - Zachowania w sytuacji konfliktowej	Uzupełnianie „Banku pomysłów” (teczka ze scenariuszami zajęć) Realizacja zajęć w klasach 0-III w oparciu o scenariusze i literaturę z „Banku pomysłów”. Indywidualne spotkania z	koordynatorzy ds. profilaktyki, wszyscy nauczyciele wychowawcy klas psycholog,	cały rok cały rok wg potrzeb

		psychologiem. Wypracowanie w klasach sposobu postępowania w sytuacjach konfliktowych (np. plakaty)	wychowawcy klas	
2.	W krainie emocji „Co czujemy?”	realizacja zajęć w kl. 0-III w oparciu o scenariusze i literaturę z „Banku pomysłów” Indywidualne rozmowy z psychologiem	wychowawcy klas psycholog	cały rok wg potrzeb
3.	Nie stosujemy przemocy, nie jesteśmy agresywni.	Wykonanie prac plastycznych w klasach i prezentacje na terenie szkoły, pogadanki, scenki dramowe Realizacja zajęć dydaktyczno- wychowawczych w oparciu o scenariusze z „Banku pomysłów”	wychowawcy klas wychowawcy klas	wg potrzeb październik
4.	Zapoznanie się ze szkolnym dekalogiem przeciwko przemocy	Zapoznanie się z dekalogiem na zajęciach zintegrowanych i powieszenie dekalogu	zespół ds. profilaktyki i wychowawcy klas	wrzesień/ październik

5.8 PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY. KONSTRUKTYWNE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW I KONFLIKTÓW . KLASY IV-VIII

L.p.	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Co to jest konflikt? - najczęstsze przyczyny konfliktu	Uzupełnianie „Banku pomysłów”	koordynatorzy ds. profilaktyki, wszyscy	cały rok

	- zachowania w sytuacji konfliktowej	(teczka ze scenariuszami zajęć). Realizacja zajęć w klasach IV-VI w oparciu o scenariusze i literaturę z „Banku pomysłów”. Indywidualne spotkania z psychologiem Wypracowanie w klasach sposobu postępowania w sytuacjach konfliktowych (np. plakaty)	nauczyciele wychowawcy klas psycholog wychowawcy klas, samorząd klasowy	cały rok wg potrzeb wrzesień
2.	Nasze emocje. Uczymy się rozpoznawania i nazywania emocji, - jak sobie radzić z emocjami.	Realizacja zajęć w klasach IV-VI w oparciu o scenariusze i literaturę z „Banku pomysłów”. Indywidualne rozmowy z psychologiem.	wychowawcy klas psycholog	cały rok wg potrzeb
3.	Agresja i przemoc- droga donikąd.	Wykonanie prac plastycznych w klasach i prezentacje na terenie szkoły pogadanki, scenki dramatyczne, realizacja lekcji wychowawczych w oparciu o scenariusze z „Banku pomysłów”, spotkanie z przedstawicielami Policji, przygotowanie gazetek w klasach i w szkole	wychowawcy klas, nauczyciel plastyki wychowawcy klas	cały rok

4.	Zapoznanie ze szkolnym dekalogiem przeciwko przemocy	Pogadanka na godzinach wychowawczych	wychowawcy , wszyscy nauczyciele	cały rok
5.	Skutki ryzykownych zachowań i konsekwencje prawne.	Pogadanki na godz. wychowawczych	wychowawcy klas, zaproszeni specjaliści	cały rok

5.9 SKUTECZNE ODMAWIANIE KLASY 0 – III

L.p.	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Czy potrafię powiedzieć „nie”?	Pogadanka, film wideo, realizacja wg scenariuszy z „Banku pomysłów”	wychowawcy, wychowawcy światlicy szkolnej	wg potrzeb
2.	Uwaga- leki, papierosy, narkotyki	Pogadanka, drama	wychowawcy, wychowawcy światlicy	wg potrzeb

5.10 Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych KLASY IV-VIII

L.p.	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Prawda o papierosach.	Realizacja zajęć wg scenariuszy „Banku pomysłów”, konkurs na plakat, przedstawienia profilaktyczne.	wychowawcy, wychowawcy światlicy szkolnej	wg planu pracy wychowawców
2.	Nie ma „bezpiecznego picia” i „bezpiecznego alkoholu”.	Realizacja zajęć wg scenariuszy z „Banku pomysłów”, pogadanki, przedstawienia profilaktyczne.	wychowawcy, wychowawcy światlicy szkolnej	według potrzeb
3.	Świat przez różowe okulary- nie biorę narkotyków.	Realizacja zajęć wg scenariuszy z „Banku pomysłów”, pogadanka,	wychowawcy, wychowawcy światlicy szkolnej, koordynatorzy	według potrzeb

		film wideo, przedstawienia profilaktyczne	profilaktyki	
--	--	---	--------------	--

5.11 PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD NOWOCZESNYCH FORM TECHNOLOGII (INTERNET, TABLET, TELEFON KOM.) KLASY 0-III

L.p.	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Jak i kiedy korzystać z gier Komputerowych, TV, telefonu?	Pogadanka, zajęcia informatyczne i edukacji wczesnoszkolnej, godz. wychowawczych	wychowawcy, nauczyciele informatyki	Cały rok
2.	Jak bezpiecznie korzystać z przestrzeni wirtualnej ?	Zajęcia z programem „Zuzka i Tunio”	wychowawcy klas i nauczyciele informatyk	Cały rok
3.	Współpraca z rodzicami na temat uzależnień od komputera i telefonu.	Pogadanki z rodzicami na zebraniach	wychowawcy klas	Cały rok
4.	Indywidualne rozmowy z dziećmi i rodzicami, z psychologiem.	Rozmowa, spotkanie indywidualne	Psycholog	wg potrzeb

5.12. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD NOWOCZESNYCH FORM TECHNOLOGII KOMPUTEROWEJ I TELEFONICZNEJ KLASY IV-VIII

L.p	Treści	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Jak i kiedy korzystać z gier komputerowych, TV i telefonu?	Pogadanka, godz. wychowawcza, zajęcia informatyczne.	wychowawcy, nauczyciele informatyki	cały rok
2.	Jak bezpiecznie i etycznie korzystać z przestrzeni wirtualnej?	Lekcje wych. z programem multimedialnym „3,2,1 Internet”	wychowawcy klas	cały rok
3.	Współpraca z rodzicami na temat uzależnień od komputera i telefonu.	Pogadanki na zebraniach	wychowawcy klas	cały rok

		z rodzicami.		
4.	Indywidualne rozmowy dzieci i rodziców z psychologiem.	Rozmowa	psycholog	wg potrzeb

5.13 KSZTAŁTOWANIE POSTAW I HIERARCHII WARTOŚCI KL. 0-VIII

Lp.	Treści	Zasady postępowania	Normy postępowania	Sposoby realizacji
1.	Wartości prospołeczne RODZINA	Aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.	Znam swoje miejsce i pozycje w rodzinie. Potrafię rozmawiać (komunikować się ze wszystkimi członkami rodziny). Identyfikuję się z rodziną i jej tradycjami. Przejmuję tradycje rodzinne. Znam swoje obowiązki domowe i wywiązuję się z nich. Przedstawiam potrzeby własne, ale liczę się z potrzebami rodziny. W razie konfliktu biorę udział w jego rozwiązaniu.	Godziny wychowawcze, spotkania z psychologiem szkolnym
		Okazywanie szacunku rodzicom i innym członkom rodziny.	Pamiętam o rocznicach rodzinnych. Potrafię złożyć życzenia. Pomagam w pracach domowych, służę innym. Akceptuję zdanie rodziców.	Zajęcia z języka polskiego, godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane.
		Rozumienie znaczenia rodziny w życiu człowieka.	Wzmacniam więzi rodzinne poprzez wspólne świętowanie, wspólne spędzanie czasu wolnego.	Pikniki i inne uroczystości szkolne.
	Spółeczeństwo (społeczność szkolna i lokalna)	Prawidłowe relacje z innymi ludźmi	Potrafię nawiązać rozmowę i prowadzić ją w sposób kulturalny. Używam zwrotów grzecznościowych. Szanuję opinie i uczucia innych ludzi. Wyrażam swoje sądy o innych w sposób nieobraźliwy.	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, język polski

	Współdziałanie i współodpowiedzialność (w grupie, klasie, szkole)	Umiem bawić się w grupie. Zapraszam kolegów do wspólnej zabawy. Respektuję normy postępowania w grupie. Potrafię przyjmować rolę i zadania ważne dla zespołu. Próbuję rozwiązywać konflikty w grupie rówieśniczej. Dotrzymuję terminów i umów. Ponoszę konsekwencje swoich czynów.	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, zajęcia świetlicowe, wycieczki, zajęcia integrujące grupę
	Dostrzeganie potrzeb innych (niesienie pomocy słabszym)	Umiem słuchać. Wychodzę naprzeciw ludziom potrzebującym wsparcia. Jestem wrażliwy na krzywdę innych – nie stoję obok, w miarę możliwości służę pomocą. Potrafię zaopiekować się osobą potrzebującą pomocy (niepełnosprawną, nieśmiałą, chorą).	Zajęcia integracyjne
	Wspólnie tworzymy dobry klimat klasy, szkoły.	Urządzamy wspólne imprezy, wyjścia, wycieczki .Wspólnie spędzamy przerwy międzylekcyjne. Doceniamy pracę i poświęcenie innych osób. Opanowuję emocje negatywne, jestem samokrytyczny. Do rozwiązania konfliktów posługuję się dialogiem, a nie siłą. Samodzielnie oceniam postępowanie swoje i innych osób i przewiduję ich konsekwencje.	Wyjścia, wycieczki, pikniki, zajęcia pozalekcyjne.
	Zaangażowanie w życie klasy, szkoły, środowiska.	Korzystam ze swoich praw i wypełniam obowiązki. Znam historię szkoły i jej osiągnięcia. Podtrzymuję tradycje szkoły. Pełnię różne role szkolne(dyżurny, gospodarz klasy, przewodniczący samorządu). Opiekuję się kwiatami w klasie. Dekoruję klasę, szkołę, (gazetki, dekoracje). Biorę udział w przygotowaniu uroczystości i imprez klasowych i szkolnych. Uczestniczę w uroczystościach środowiskowych i szkolnych. Biorę udział w konkursach i zawodach.	Działanie Samorządu Uczniowskiego, godziny wychowawcze, lekcje przyrody, zajęcia plastyczne, świetlicowe, uroczystości szkolne, zawody.

		Poznanie bliższego otoczenia (regionu)	Zapoznaję się z instytucjami użyteczności publicznej (straż pożarna, policja, ośrodek zdrowia, bank, biblioteka). Poznaję pracę urzędu gminy. Zwiedzam najciekawsze zakątki okolicy- zabytki, muzea, rezerwaty przyrody. Poznaję legendy i tradycje lokalne. Uczestniczę w imprezach i uroczystościach regionalnych. Poznaję osoby pełniące ważne funkcje oraz będące autorytetami w środowisku. Znam specyfikę regionu (rzemiosło, architektura, piśmiennictwo, muzyka). Dostrzegam podstawowe problemy środowiska lokalnego, biorąc udział w ich rozwiązaniu.	Wycieczki, język polski, zajęcia zintegrowane, przyroda, historia, muzyka.
Naród		Poszanowanie tradycji i symboli narodowych.	Znam symbole narodowe. Uczestniczę w uroczystościach upamiętniających rocznice państwowe. Poznaję legendy związane z powstaniem państwowości polskiej. Poznaję źródła powstania państwa polskiego. Rozumiem pojęcia- patriota, wolność, ojczyzna. Odwiedzam miejsca pamięci narodowej w najbliższej okolicy.	Lekcje historii, zajęcia zintegrowane, święta szkoły, apele, uroczystość i szkolne, porządkowanie grobów, godziny wychowawcze
		Poznanie życia i obyczajów innych ludzi	Jestem tolerancyjny wobec innych ras, innych krajów. Uczę się języków obcych, aby komunikować się z ludźmi z innych krajów. Nawiązuję kontakty z rówieśnikami w najbliższej okolicy, w Polsce i za granicą (spotkania, zawody, korespondencja, Internet).	Języki obce, przedstawienia w języku angielskim, konkursy przedmiotowe

	Praca	Sumienne wykonywanie swoich obowiązków.	Systematycznie przygotowuję się do zajęć szkolnych. Dbam o sprzęt szkolny i przybory. Punktualnie przychodzę na lekcje. Szanuję wysiłki wszystkich pracowników szkoły. Wszystkie czynności związane z moją pracą doprowadzam do końca. Samowolnie nie opuszczam zajęć szkolnych.	Godziny wychowawcze, wszystkie zajęcia edukacyjne . Stosowanie się do Kodeksu Ucznia.
		Pozostawiam po sobie porządek.	Zawsze dbam o porządek w miejscu, w którym przebywam. Na ławce (biurku) mam wszystko poukładane. Nie śmieję , wrzucam papiery i odpadki do kosza. Pomagam sprzątać po posiłku.	Wszystkie zajęcia
2.	Wartości moralne. Człowiek-uczeń.	Akceptowanie siebie i świata	Rozwijam swoje zainteresowania, uczestniczę w zajęciach dodatkowych, konkursach. Wykorzystuję zdobytą wiedzę w życiu codziennym. Radzę sobie w sytuacjach wymagających podstawowych umiejętności praktycznych. Potrafię bronić swojego stanowiska (zdania). Mam prawo do popełniania błędu... Zależy mi na przezwycięzeniu własnych wad i słabości. Stosuję różne sposoby wyrażania myśli , emocji. Potrafię zabrać głos na forum klasy i szkoły. Samodzielnie korzystam z biblioteki, komputera, Internetu. Potrafię współdziałać z innymi , nie boje się przegranej. Potrafię się zachować asertywnie.	Zajęcia pozalekcyjne, konkursy przedmiotowe
		Odkrywanie własnej indywidualności.	Znam swoje dane identyfikacyjne. Biorę udział w pracach na rzecz szkoły i środowiska. Pomagam słabszym.	Współpraca z Samorządem Szkolnym

		Dokonywanie dobrego wyboru	Potrafię wskazać wzorce osobowe godne naśladowania. Porównuje wzorce osobowe ze swoimi postawami. Biorę odpowiedzialność za swój wybór. Dbam o jakość wyników swojego działania.	Godziny wychowawcze, religia.
		Ochrona środowiska (przyrody)	Pomagam zwierzętom, czuję się odpowiedzialny za ich stan. Opiekuję się roślinami w szkole i w domu. Umiem zachować się w lesie, rezerwacie przyrody, parku narodowym. Biorę udział w wycieczkach, rajdach. Uczestniczę w akcjach typu „ Sprzątanie świata”	Przyroda, zajęcia zintegrowane, akcje charytatywne, wycieczki, konkursy.
	Życie	Poczucie bezpieczeństwa	Potrafię poruszać się bezpiecznie po budynku szkoły, oraz w drodze do i ze szkoły. Zdobynam kartę rowerową. Przed rozpoczęciem każdej nowej formy zajęć uważnie słucham, gdy nauczyciel zapoznaje mnie z zasadami bezpieczeństwa. Nie wstydzę się prosić o pomoc. Przestrzegam dyscypliny szkolnej.	Godziny wychowawcze, karta rowerowa, spotkania z Policją , Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Zajęcia zintegrowane
	Prawda	Przestrzeganie nietykalności osobistej.	Szanuję godność innych osób i chronię własną. W razie potrzeby staję w obronie słabszych (uszkodzonych). Rzeczy znalezione oddaję właścicielowi lub wychowawcy.	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, religia, spotkania z Policją
		Mówimy sobie prawdę	Mówiąc prawdę jestem postrzegany jako osoba obdarzająca zaufaniem wychowawcę, nauczyciela, rodzica.	Religia, godziny wychowawcze.
3.	Wartości poznawcze- Nauka, wiedza	Dbłość o piękno ojczystego języka	Wypowiadam się poprawnie i kulturalnie, dobieram właściwe słowa i zwroty. Korzystam ze słowników i encyklopedii. Systematycznie odwiedzam bibliotekę szkolną (wypożyczam książki, czytam czasopisma). Gromadzę swoją bibliotekę domową.	Język polski, zajęcia zintegrowane.

		Korzystam z różnych źródeł informacji	Czytam prasę, książki popularnonaukowe. Oglądam programy TV przeznaczone dla mnie. Używam zasobów przestrzeni wirtualnej bezpiecznie i z zachowaniem norm moralnych.	Koła pozalekcyjne, informatyka, wszystkie zajęcia edukacyjne
		Odkrywanie swoich możliwości i talentów	Uczestniczę w zajęciach koła zainteresowań. Biorę udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych.	Koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne
		Rozwijanie twórczego myślenia	Ćwiczę pamięć i umiejętności obserwacji. Doceniam wartość wspólnego uczenia się (rozwiązywania problemów wymagających podziału zadań) Na lekcjach polemizuję, potrafię argumentować. Potrafię kojarzyć fakty i wyciągać wnioski.	Wszystkie zajęcia edukacyjne
4.	Wartości zdrowotne	Ochrona zdrowia własnego i innych osób.	Promuję model życia bez nałogów. Znam zasady użytkowania źródeł energii. Unikam środków chemicznych szkodliwych dla skóry i organizmu. Chronię żywność przed zanieczyszczeniami i zepsuciem. Odżywiam się racjonalnie. Poddaję się okresowym badaniom lekarskim	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, przyroda
		Zachowanie higieny ciała i umysłu	Staram się mieć zawsze czyste ręce. Dbam o zęby. Przestrzegam czasu snu i odpoczynku. Organizuję miejsce pracy zgodnie z zasadami higieny.	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, przyroda
		Akceptowanie swojego ciała	Umiem jeździć na rowerze, pływać, grać w piłkę. Stosuję odpowiedni strój do ćwiczeń. Biorę udział w zajęciach, zawodach sportowych.	SKS, technika, basen, w-f, karta rowerowa

		Unikanie zagrożeń	Znam zasady postępowania na wypadek zagrożenia pożarowego. Znam zasady ruchu drogowego. Znam drogi ewakuacyjne z budynku szkoły.	Godziny wychowawcze, zajęcia zintegrowane, spotkania z Policją, Strażą Pożarną i Miejską
5.	Wartości kulturalno-etyczne.	Poznanie dorobku kultury w poszczególnych dziedzinach	Poznaję wybrane działy w poszczególnych dziedzinach kultury i ich autorów. Znam zabytki najbliższej okolicy.	Historia, zajęcia zintegrowane, godz. wych.
		Uczestnictwo w kulturze	Korzystam z ośrodków kulturotwórczych (dom kultury, muzeum). Uczestniczę w przedstawieniach teatralnych, koncertach muzycznych i projekcjach filmowych	Wycieczki do muzeum, teatru, wyjścia do kina, muzeum, filharmonii
		Przestrzegam piękna w przyrodzie i kulturze	Dostrzegam walory krajobrazu ojczyznoego. Obserwuję krajobraz o różnych porach roku.	Przyroda, godz. wych., zajęcia zintegrowane
			Dbam o estetykę ubioru oraz estetykę klasy i otoczenia szkoły.	
6.	Wartości duchowe	Zdolność głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem	Poznaję zasady wiary chrześcijańskiej. Postępuję zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami. Szanuję ludzi innych wyznań.	Godziny wychowawcze, religia, wszystkie zajęcia edukacyjne

6. METODY, FORMY I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Szkolny program profilaktyki realizowany będzie poprzez:

- zajęcia dydaktyczno- wychowawcze (klasy 0-III),
- godziny wychowawcze (klasy IV-VIII),
- ścieżki przedmiotowe,
- zajęcia w świetlicy szkolnej,
- spotkania z psychologiem,
- spotkania z funkcjonariuszami służb publicznych,
- przedstawienia profilaktyczne.

Metody:

1. słowne: pogadanka, rozmowa kierowana, opowiadanie,
2. eksponujące: odgrywanie ról i scenek, inscenizacja, drama,
3. aktywne: „burza mózgów”, gry i zabawy grupowe, rysunki, uzupełnianie zdań.

7. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW.

I Etap edukacyjny:

Uczeń klasy 0-III:

- przestrzega zasad higieny osobistej oraz zdrowego odżywiania się,
- wymienia sposoby pożytecznego spędzania wolnego czasu,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w szkole i poza szkołą,
- radzi sobie w trudnych sytuacjach,
- właściwie współpracuje w zespole klasowym
- potrafi wskazać właściwe i niewłaściwe zachowanie swoje i kolegów,
- wie, które substancje zagrażają jego zdrowiu
- umie dokonywać odpowiednich wyborów
- prezentuje patriotyczną postawę i pielęgnuje wartości rodzinne

II Etap edukacyjny.

Uczeń klasy IV-VIII:

- wie, że dbanie o higienę i właściwe odżywianie wpływa na zdrowie,
- dostrzega potrzebę pożytecznego spędzania wolnego czasu,
- uzasadnia potrzebę wolnego czasu,
- umie sobie radzić z trudnymi emocjami,
- reaguje na sytuacje agresywne i przemoc w szkole i poza nią,
- umie współpracować w grupie, służy pomocą innym,
- wymienia czynniki zagrażające zdrowiu; zna negatywne skutki ich stosowania,
- przestrzega zasad kultury słowa.
- umie dokonywać odpowiednich wyborów
- prezentuje patriotyczną postawę i pielęgnuje wartości rodzinne

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnianie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- a) przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy;
- b) wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego dyrekcję szkoły;
- c) wychowawca wzywa rodziców/opiekunów i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz, w ich obecności, z uczniem;
- d) jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawienia się w szkole, a nadal napływają informacje o demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem/psychologiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Do podejmowania działań interwencyjnych przez szkołę w sytuacjach kryzysowych (kryzys- stan powstający w sytuacji, gdy dziecko całkowicie traci równowagę emocjonalną pod wpływem nieoczekiwanego i potencjalnie szkodliwego zdarzenia lub trudnego okresu przejściowego w toku rozwoju) zobowiązują treści zawarte w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.01. 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem. Paragraf 9 rozporządzenia stanowi „Szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki, o których mowa w paragrafie 1 cytowanego rozporządzenia”.

Treść paragrafu 10 zobowiązuje szkoły do zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem, opartych na procedurze.

Procedura w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Wychowawca lub nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. W razie potrzeby udziela pomocy medycznej lub wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu zdrowia ucznia.

3. Przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczniem:
 - wyjaśnienie sytuacji- podaje uczniowi powody rozmowy,
 - zorientowanie się w sytuacji ucznia- ocenia skalę problemu,
 - udziela informacji zwrotnej- wyraża zaniepokojenie związane z sytuacją, zagrożeniem zdrowia, informuje o podjęciu kolejnych kroków.
4. Zawiadamia o fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów dziecka, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
 - a. w przypadku odmowy ze strony rodziców/ opiekunów o dalszym postępowaniu: pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia, przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
 - b. w przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu gdy rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów lub nauczycieli, daje powód zgorszenia lub zagraża zdrowiu innych- szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
 - c. jeżeli zdarzenia się powtarzają świadczy to o demoralizacji ucznia, szkoła ma obowiązek powiadomienia Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
 - d. spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który skończył 17 lat stanowi wykroczenia z art. 43 z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości- szkoła powiadamia Policję.

Procedura, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk:

Zachowując środki ostrożności zabezpiecza się substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do przyjazdu Policji, próbuje (o ile to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły i wzywa Policję. Po przyjeździe Policji przekazuje zabezpieczoną substancję i informuje o szczegółach dotyczących zdarzenia.

Procedura w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, psycholog, dyrektor) ma prawo żądać aby uczeń pokazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenia co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły. Powiadamia rodziców/opiekunów ucznia. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki- szkoła wzywa Policję, która po przyjeździe przeszukuje ucznia i zabezpiecza znalezioną substancję. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim ich zabezpieczeniu, niezwłocznie

przekazuje ją do jednostki Policji. Wcześniej stara się ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje sporządzając notatkę.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karane jest:

- posiadanie dużej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielenie innej osobie lub nakłanianie do spożycia,
- wytwarzanie lub przetwarzanie środków.

W przypadku zaistnienia powyższego na terenie szkoły, nauczyciel wzywa Policję. Interwencję uzgadnia z dyrektorem szkoły.

W przypadku popełnienia czynu karalnego, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia- prokuraturę lub Policję.

Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa.

1. Niezwłocznie zawiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie Policji..

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiara czynu karalnego.

1. Udzielenie pierwszej pomocy, bądź zapewnienie jej przez wezwanie karetki pogotowia.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna.

Sygnaly ostrzegawcze - czyli oznaki używania środków odurzających.

1. FAZA PIERWSZA: Pierwsze próby
 - Możesz zauważyć u ucznia „jakąś zmianę”, pomyślisz, że „coś z nim nie tak chyba będzie chory”, „nigdy się tak nie zachowywał”.
 - Dziecko bagatelizuje zagrożenie lub broni tych, którzy używają środków odurzających.

- Możesz poczuć zapach chemikaliów na ubraniu lub skórze (słodkawy przypominający palone zioła).

2. FAZA DRUGA: Dążenie do przyjemności lub unikanie przykrości.

- Utrata zainteresowań, aspiracji, inicjatywy, w szkole pogorszenie ocen, nie odrabianie lekcji, spóźnienia, wagarowanie, konflikty z nauczycielami, rezygnacja z dotychczasowego hobby, niechęć do zajęć pozalekcyjnych, praktyk religijnych.

- Izolowanie się od reszty domowników (np. zamykanie się w pokoju), coraz częstsze nieobecności w domu, spóźnianie się, wychodzenie bez podania po co i z kim, unikanie rozmów z rodzicami, pokrętne tłumaczenia i kłamstwa.

- Zmiana przyjaciół, gdy dotychczasowych kolegów zastępują nowi, często starsi, których dziecko nie przedstawia rodzicom.

- Bunt, który może przejawiać się nieposłuszeństwem, nie przestrzeganiem ustalonych zasad, używaniem wulgarnych wyrazów, napadami złości, gwałtownością, coraz częstszymi konfliktami z rodziną, zainteresowanie sektami, subkulturą, obiecywanie poprawy i niedotrzymywanie przyrzeczenia.

- Zmiany w zachowaniu: regulowanie rytmu dnia i nocy, okresy wzmożonego ożywienia przeplatane zmęczeniem i ospałością (przysypianie na lekcjach), nowy styl ubierania się, fryzury, częste wietrzenie pokoju, używanie kadzidełek i odświeżaczy powietrza.

- Oznaki fizyczne: zaczerwienione, łzawiące oczy, nienaturalnie rozszerzone lub zwężone źrenice, pogorszenie stanu skóry (krosty, zaczerwienienia).

- Narkotyki lub przybory do ich używania znajdujące się w rzeczach dziecka: kawałki opalanej folii aluminiowej, pudełeczko zawierające kawałki rurki, szkiełka lub lusterka, małe foliowe torebki z jakimś proszkiem, tabletkami lub suszonymi ziołami.

3. FAZA TRZECIA: Uzależnienia.

- Obniżenie nastroju, bezradność, poczucie pokrzywdzenia, lek, brak zaufania do ludzi, myśli samobójcze.

- Łamanie prawa: wynoszenie rzeczy z domu, kradzieże, bójki, prostytutka.

- Pogorszenie stanu zdrowia: częste przeziębienia, katar. Bóle głowy, krwawienie z nosa, spadek wagi ciała, utraty przytomności, samookaleczenia, zaburzenia pamięci, toku myślenia.

- Zmiana wyglądu: brak higieny, skóra zimna potliwa, opuchnięta, rozbiegane oczy.

Bibliografia:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich / Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109/
2. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii/ Dz. U. z 2003 r. nr 24, poz. 198/
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi/ Dz. U. nr 35, poz. 230 z późn. zm./
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji/ Dz. U. nr 30 poz. 179 z późn. zm./
5. Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1977 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości u nieletnich.
6. Biernat T. „Przemoc w szkole”.
7. Borowski T. „Profilaktyka uzależnień w szkołach”.
8. Frączak A. „Z zagadnień psychologii agresji” PiPS W-wa 1965 r.
9. Ranchsburg J. „Lęk, gniew, agresja” WSiP W-wa 1993 r.
10. Materiały ze spotkania dyrektorów szkół i placówek oświatowych, Szczecin 2003 r.

Procedura postępowania w sprawie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów.

KONTROLA SPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO:

Kontrolę spełniania obowiązku szkolnego sprawuje dyrektor szkoły. W tym celu prowadzona jest „Księga ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu”, w której corocznie odnotowuje się informacje o spełnianiu przez dziecko obowiązku szkolnego.

Podstawę wpisów do „Księgi ewidencji” stanowią:

1. informacje o aktualnym spisie i zmianach w ewidencji dzieci w wieku obowiązku szkolnego od 6 r. ż., przekazane przez organ gminy prowadzący ewidencje ludności.
2. informacje dyrektorów szkół podstawowych publicznych i niepublicznych, którzy przyjęli dziecko spoza obwodu szkolnego, przekazywane corocznie w terminie do 30 września, dotyczące przyjęcia dziecka do szkoły i spełniania przez nie obowiązku szkolnego,
3. decyzje dotyczące wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły, odroczenia bądź zwolnienia dziecka z obowiązku szkolnego oraz decyzje o wyrażeniu zgody na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą,
4. wpisy w księdze uczniów, potwierdzające przyjęcie i uczęszczanie dziecka do szkoły.

EGZEKWOWANIE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO.

W przypadku stwierdzenia u ucznia:

- nieobecności nieusprawiedliwionych powyżej 14 dni,
- 10 pojedynczych nieobecności nieusprawiedliwionych
- powtarzających się nieobecności nieusprawiedliwionych, których zasadność budzi zastrzeżenia, wychowawca podejmuje następujące działania:
- przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia;
- jeżeli rozmowa z rodzicami nie przynosi oczekiwanych efektów, informuje psychologa szkolnego.

Jeżeli działania podjęte przez psychologa szkolnego nie przyniosą oczekiwanych rezultatów, informuje on dyrektora szkoły.

W przypadku samowolnego oddalenia się ucznia ze szkoły podejmuje się następujące działania:

- natychmiastowe zawiadomienie wychowawcy i dyrektora szkoły,
- niezwłoczny kontakt z rodzicami,
- zgłoszenie zaginięcia dziecka na policji.

Art. 18 ust. 2 ustawy o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. /Dz. U. nr 95, poz. 425/ nakłada na rodziców/ prawnych opiekunów/dziecka obowiązek zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.

W przypadku nie spełniania obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły na podstawie art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zobowiązany jest wysłać zobowiązanemu pisemne upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku szkolnego dziecka z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego /wzór upomnienia- zał. 1/

W przypadku konieczności skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej (niezastosowania się do wezwania mimo upływu terminu określonego w upomnieniu), dyrektor szkoły kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu prowadzącego tj. Urzędu Miejskiego w Milanówku. Do wniosku dołącza się kopię upomnienia wraz z dowodem jego doręczenia.

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE MOŻE BYĆ WSZCZĘTE PO UPŁYWIE SIEDMIU DNI OD DATY DORĘCZENIA UPOMNIENIA. KOSZTAMI UPOMNIENIA (W WYSOKOŚCI CZTEROKROTNEJ WARTOŚCI POBIERANEJ PRZEZ POCZTĘ POLSKĄ ZA NADANIE PRZESYŁKI JAKO POLECONEJ) OBCIĄŻA SIĘ PRAWNYCH OPIEKUNÓW DZIECKA NA RZECZ SZKOŁY, NA KONTO WSKAZANE PRZEZ DYREKTORA.

TYPY ZAGROZEŃ I SYTUACJI KRYZYSOWYCH W SZKOLE

Współczesna rzeczywistość obok rozwoju cywilizacji, wielkich zmian geopolitycznych niesie ze sobą szereg zjawisk niepożądanych i społecznych frustracji. Z obawą obserwujemy rosnącą brutalizację życia oraz zagrożenie zjawiskami patologicznymi. Fala agresji i przemocy budzi niepokój społeczny. Od tego rodzaju zachowań nie są wolne szkoły. Przyjmując negatywne wzorce zachowań od dorosłych, młodzi ludzie coraz częściej rozwiązują swoje problemy drogą przemocy. Aby powstrzymać przemoc i agresję współpracować muszą ze sobą wszyscy nauczyciele, rodzice oraz ci, którzy troszczą się o prawidłowy rozwój i wychowanie dzieci i młodzieży. Zapobieganie zjawiskom patologicznym wymaga długofalowych i różnorodnych oddziaływań. Niezbędne jest opracowanie programów profilaktycznych, ale również działań każdego wychowawcy, który musi zwracać uwagę na te zjawiska i na nie reagować.

Zaburzenia zachowania- to powtarzające się i utrwalone wzorce zachowania społecznego, agresywnego i buntowniczego, powodujące poważne przekroczenie oczekiwań i norm społecznych charakterystycznych dla danego wieku. Przykładem mogą być: częste bójkki, wagary, okrucieństwo wobec ludzi i zwierząt, kłamstwa, zachowania prowokacyjne, trwałe i poważne nieposłuszeństwa oraz skrajne zaburzenia w formie spożywania alkoholu, zażywania narkotyków, palenia papierosów.

Wszystkie wymienione zachowania mogą stać się przyczyną niedostosowania społecznego, nawiązywania kontaktów z grupami przestępczymi, a w dalszej kolejności popełniania przestępstw przez dzieci i młodzież. W związku z tym na szkole spoczywa szczególny obowiązek wczesnego diagnozowania objawów niedostosowania społecznego w celu zastosowania działań profilaktycznych i eliminowania przyczyn zaburzeń. Niezbędna jest właściwa reakcja wychowawcy, pedagoga, psychologa i dyrekcji szkoły, adekwatna do zaistniałego zdarzenia oraz potrzeby powiadamiania stosownych instytucji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania Policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. Dokumentem wewnątrznie uściślającym te zasady jest zarządzenie nr 15/19 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich. Preambuła ustawy kierowana jest do wszystkich podmiotów stosujących przepisy ustawy, a w szczególności do sędziów sądów rodzinnych kuratorów sądowych, prokuratury, policji, kadry placówek opiekuńczo- wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno- wychowawczych, szkół poradni psychologiczno- pedagogicznych.

Innym rodzajem sytuacji kryzysowych w szkole mogą być zagrożenia epidemiologiczne (np. wszawica, choroby zakaźne).

Załącznik 2

PAN/PANI

.....
.....
.....

Nasz znak:

data:

UPOMNIENIE

Na podstawie art. 18 pkt.2 ustawy z dnia 7.09.1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. Nr 95, poz. 425/ wzywam Pana/Panią do zapewnienia regularnego uczęszczania

dziecka.....na zajęcia szkolne.

W przypadku dalszych nieobecności dziecka w szkole, zostanie względem Pana/Pani zastosowana egzekucja w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji /art.20 ustawy/.

SZKOLNY DEKALOG PRZECIWKO PRZEMOCY:

Wypracowany metodą warsztatową przez uczniów i wychowawców klas IV-VI oraz członków i opiekunów Samorządu Uczniowskiego Integracyjnej Społecznej Szkoły Podstawowej nr 18.

ZACHOWUJ SIĘ TAK, JAK CHCESZ, ŻEBY INNI ZACHOWYWALI SIĘ WOBEC CIEBIE.

1. Nie bij- to boli!
2. Nie wyśmiewaj innych.
3. Nie ulegaj złym namowom.
4. Nie wymierzaj samemu sprawiedliwości.
5. Nie pokazuj gestów lub min, które mogą kogoś zranić lub przynieść smutek.
6. Nie używaj wulgarnych słów.
7. Zwracaj się do dorosłych o pomoc, nie myśl, że jesteś skarżypytą.
8. Kontroluj swoje zachowanie i nie bądź arogancki.
9. Staraj się zrozumieć uczucia innych.
10. Stosuj się do zasad Kodeksu Ruchu Szkolnego

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji zagrożeń epidemiologicznych i innych chorób stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia dziecka.

1. Zawiadomienie o swoich przypuszczeniach wychowawcy klasy.
2. Wychowawca lub inny nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale nie pozostawia go samego. Zapewnia mu warunki, w których nie jest zagrożone ani zdrowie ani życie dziecka. W razie potrzeby udziela mu pierwszej pomocy przedmedycznej lub wzywa pogotowie.
3. Przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczniem: wyjaśnia mu zaistniałą sytuację, podaje powody rozmowy, ocenia skalę problemu, orientuje się w sytuacji ucznia, udziela informacji zwrotnej, wyraża zaniepokojenie związane z sytuacją, zagrożeniem zdrowia, informuje o podjęciu kolejnych kroków.
4. zawiadamia o fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów dziecka, którzy zobowiązują się do natychmiastowego odebrania dziecka ze szkoły. W przypadku odmowy ze strony rodziców/opiekunów dalszym postępowaniem decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. W przypadku pojawienia się zagrożenia epidemiologicznego, wychowawca, inny nauczyciel lub pielęgniarka mają prawo do sprawdzenia, czy u innych dzieci nie wystąpiły podobne, niepokojące objawy. Rodzic zobowiązany jest do przeprowadzenia efektywnego leczenia dziecka i systematycznej kontroli jego stanu zdrowia.

Wyrażam zgodę na kontrolę mojego dziecka.....
przez osobę wytypowaną do tego zadania (nauczyciel, wychowawca, pielęgniarka),
w wypadku wystąpienia niepokojących objawów, wskazujących na zagrożenie
epidemiologiczne.

Zgoda obejmuje cały okres pobytu dziecka w szkole.

.....
(data)

.....
(czytelny podpis rodzica)

KODEKS RUCHU SZKOLNEGO

1. Po szkole chodzimy spokojnie, poruszając się prawą stroną.
2. Bawiąc się, uważamy na młodsze dzieci.
3. Nie biegamy po szkole.
4. Podporządkowujemy się poleceniom nauczycieli, pracowników obsługi szkoły i uczniów dyżurujących.
5. W czasie przerwy obiadowej ustawiamy się na stołówce w kolejce po posiłek.
6. Do zjedzenia obiadu zajmujemy wolne miejsce.
7. Po posiłku odnosimy do okienka brudne naczynia.

DBAMY O CZYSTOŚĆ NASZEJ SZKOŁY.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

1. Które treści zawarte w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym należy szczególnie uwzględnić w pracy wychowawczej?

2. Jakie sposoby realizacji treści Szkolnego Programu Pani/Pana zdaniem są najbardziej skuteczne?
 - b) akcje ogólnoszkolne,
 - c) warsztaty,
 - d) pogadanki,
 - e) inne
jakie?.....
.....
.....

3. Od jakich specjalistów i w jakiej formie oczekuje Pani/Pan pomocy w realizacji SPWP?

4. Proszę zaznaczyć w jakich klasach prowadzi Pani/Pan zajęcia:
 - a) 0 - III
 - a) IV - VIII